

закріплюється, і таким чином формуються звички. Морально значущі мотиви поведінки сприяють їх стійкості і глибині. Формування у дитини моральних звичок відбувається лише в умовах емоційно сприятливого виховного процесу.

Сприятлива емоційна обстановка повертає вихованця до починань вихователя. Дитина стає більш довірлива до порад інших, а сам процес вироблення звички дарує їй при цьому почуття задоволення» [3].

Виховання довільної поведінки здійснюється у повсякденному житті дитини як у сімейному оточенні, так і в середовищі ЗДО під час організації режимних процесів та різноманітних життєвих ситуацій. І вихователі, і батьки повинні сприяти формуванню самостійності, відповідальності, наполегливості у дітей.

Психологи стверджують також, що найбільш істотно впливають на поведінку дітей поведінка близьких для неї людей. Спочатку діти наслідують дорослих, їхні дії, манери і все це відображають у ігровій діяльності - особливо в рольовій грі, в якій дитина спочатку усвідомлює правила і трансформує їх через виконувану роль, а вже потім усвідомлює правила як такі, що безпосередньо стосуються її самої [2].

Сучасний дошкільний навчальний заклад, як інституція гармонійного виховання особистості дитини, поєднує в собі: освітньо-виховну установу, яка реалізує функції виховання через організацію різних видів діяльності; організаційну, яка упорядковує процес взаємодії з родинами вихованців та іншими соціальними інституціями мікросоціуму, сприяє формуванню компетенцій педагогів та батьків щодо взаємодії; соціально-психологічну групу, вплив якої на дітей відбувається у процесі спілкування під час організованої діяльності та повсякденної життєдіяльності. Завдяки загальносоціальним і груповим програмам поведінки, які існують у сімейному та соціальному середовищі, конструюються автономні особистісні регулятори поведінки дитини, що дозволяють їй визначати та вибирати саме ті способи поведінки, які позитивно «вписуються в суспільну динаміку соціальних зв'язків і взаємодій.

Отже, педагогічно правильно організована взаємодія дошкільного навчального закладу з родинами вихованців сприяє усвідомленню батьками необхідності набуття нових знань для виховання цілісної системи дій довільної поведінки.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти //Вихователь-методист дошкільного закладу. Спецвипуск. – 2012. – 26с.
2. Виготський Л.С. Зібрання творів: У 6 т. /Л.С.Виготський - М., 2005. 467с.
3. Теплюк Анна Особливості формування довільної поведінки у дітей старшого дошкільного віку /А.Теплюк //Педагогічний процес: Теорія і практика (серія: Психологія)№3(54),2016.

МІШКУЛИНЕЦЬ О.О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж,
Мукачівського державного університету, Україна

РОЛЬ ШКОЛИ ТА СІМ'Ї У РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

На сьогодні сім'я відіграє визначальну роль не лише у формуванні особистості дитини, а й суспільства в цілому. Сім'я разом зі школою створює той

найважливіший комплекс факторів і умов освітнього середовища, який визначає ефективність всього процесу.

Дітей навчають і виховують не лише в школі. Їх розвиток продовжується і поза школою, безпосередньо у сім'ї. Перш за все, сім'я – це природне середовище первинної соціалізації дитини, джерело матеріальної та емоційної підтримки, засіб збереження та передачі культурних цінностей з покоління в покоління. Оскільки метою виховання підростаючого покоління є формування розвиненої особистості, сім'я, як і школа, забезпечує моральне, розумове, трудове, естетичне і фізичне виховання [2, с. 86].

Слід зазначити, що взаємодія сім'ї і школи відіграє важливу роль у вирішенні завдань всебічного розвитку та виховання школяра. Важливість співпраці школи і сім'ї у вихованні дітей висвітлюється у працях Т. Виноградової, О. Докукіної, Т. Кравченко, І. Мачуської, Л. Повалій, В. Постового, О. Пухти та інших.

Школа працює в основному з батьками через батьківські асоціації. Учитель несе особливе навантаження на забезпечення реальних зв'язків з родиною. Він організовує свою діяльність через батьківський комітет класу, батьківські збори, а також через вчителів, які працюють у цьому класі. Важливою частиною практичної діяльності класного керівника є відвідування учнів вдома, вивчення умов, в яких вони живуть, передбачення небажаних результатів. Традиційна функція класного керівника залишається виховною: багато сімей потребують педагогічної консультації та професійної підтримки. За словами Е. М. Докукіної, батьки будуть шукати співпраці, коли побачать зацікавленість класного керівника у долі своїх дітей [2, с. 141].

Проблема взаємодії школи і сім'ї, на наш погляд, є однією з найскладніших. Тому що всі труднощі, які виникають у процесі шкільної освіти, вкорінюються у сім'ю особливо на тлі сучасних суспільно-економічних відтінків.

Тому головним завданням сучасної сім'ї є створення сприятливих умов для особистісного розвитку дитини, навчання її жити в гармонії з навколишнім середовищем і в гармонії з собою. Однак ці зусилля не завжди дають очікувані результати, що значною мірою залежить від системи сімейних цінностей, рівня особистісної культури кожного з батьків, включаючи педагогічну культуру [1, с. 38].

Однак, як зазначає Р. Новгородський, виховання дітей у сім'ї не завжди вдається. На це негативно впливають об'єктивні (неповна сім'я, незадовільні умови життя, недостатня матеріальна підтримка) та суб'єктивні (слабкість педагогічної позиції батьків) фактори.

У розлучених сім'ях особливо бракує виховного впливу чоловіків, що призводить до порушення гармонійного розвитку інтелектуальної сфери дитини. Особливою проблемою, дослідник вважає так зване соціальне сирітство. Діти, які належать до цієї категорії, позбавлені турботи через асоціальну поведінку батьків [3, с. 49].

Розглянемо етапи налагодження взаємодії сім'ї та школи: ознайомлення учасників взаємодії з її метою (правами та проблемами дитини, правами і обов'язками сім'ї та школи); вивчення школою сім'ї, а сім'єю – школи в межах прав та обов'язків учасників педагогічного процесу; виявлення можливостей та

недоліків мети взаємодії, їх обговорення та розробка спільного плану дій, залучення до його реалізації; створення умов для взаємодії сім'ї, школи; формування позитивного ставлення до взаємодії учасників; організація та здійснення взаємодії у різних формах; контроль за здійсненням взаємодії з усіх сторін, корекція цього процесу [4, с. 97].

Відповідно, сім'я та школа мають спільну мету – виховати всебічно розвинену гармонійну особистість, здатну реалізувати себе в професійному, громадянському і сімейному аспектах. Тому школа і сім'я повинні гармонійно співпрацювати між собою.

Спираючись на усе вищезгадане, можна зробити висновок, що успішний розвиток дітей значною мірою залежить від погодженої виховної роботи школи і сім'ї. Цю істину повинні добре засвоїти не тільки вчителі, а й батьки. Співпраця родини і школи має ґрунтуватися на взаємоповазі, рівноправному партнерстві. Педагогічний колектив та сім'я повинні бути об'єднані спільною метою, гуманними стосунками та високою відповідальністю.

Список використаних джерел

1. Аметова Є. Р. Про значення сім'ї у формуванні вільної особистості дитини / Є.Р. Аметова // Педагогіка і психологія. 2006. № 2. С. 36–43.
2. Докукина Е.М. Взаимодействие школы и семьи в формировании нравственных основ поведения младших школьников / Е.М. Докукина. К.: Інститут педагогіки АПН України, 2003. 152с.
3. Новгородський Р. Сім'я та школа як соціально-виховні інститути / Р. Новгородський / Р. Новгородський // Рідна школа. 2014. №4. С. 48–50.
4. Оржеховська В.М. Взаємодія навчального закладу і сім'ї: стратегії, технології і моделі / В.М. Оржеховська. Х.: Видавництво «Точка», 2016. – 192 с.

МОВЧАН К.,
БОНДАРЄВА Д.

Мукачівський державний університет, Україна

БІБЛІОТЕКА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університетах створюється відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (стаття 16 «Система забезпечення якості вищої освіти») і ґрунтується на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти [1].

Процес модернізації вищої освіти відповідно до законодавчих документів поставив перед працівниками наукових університетських бібліотек стратегічно нові завдання. Одним із головних завдань бібліотеки в сучасних умовах є максимальне забезпечення викладачів, аспірантів, студентів якісними інформаційними ресурсами, інноваційними формами обслуговування.

Інновація – результат інноваційного процесу, «який визначається як процес використання нововведення, що пов'язаний з його одержанням, відтворенням і реалізацією» [2, с.255].

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>